

23 Mayıs 2011

SERMAYE PİYASASI KURULU 2010 YILI FAALİYET RAPORU YAYINLANDI

2499 Sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 17. Maddesi gereğince hazırlanan "[Sermaye Piyasası Kurulu\(SPK\) 2010 Yılı Faaliyet Raporu](#)" Kurulumuz internet sitesine eklenmiştir.

Sermaye Piyasası Kurulu 2010 Yılı Faaliyet Raporu'nda Kurul Başkanı Prof. Dr. Vedat Akgiray'ın değerlendirmesinin ardından "**Sermaye Piyasası Kurulu, Dünya Ekonomisi, Türkiye Ekonomisi, Türk Sermaye Piyasaları ve Sermaye Piyasası Kurulu 2010 Yılı Faaliyetleri**" ana başlıkları altında sunulan raporun tamamına web sitesinden ulaşılabilir.

Kurul Başkanı Prof. Dr. Vedat Akgiray, Faaliyet Raporu'ndaki mesajında Halka Arz Seferberliği kapsamında gerçekleştirilen tanıtım faaliyetleri ve seminerler neticesinde 2010 yılının Türkiye sermaye piyasası açısından halka arzların artarak canlanması anlamında çok önemli adımların atıldığı bir yıl olduğunu ifade etti.

Başkan Akgiray, "Kurulumuz tarafından halka arz süreçlerinin daha hızlı ve kolay hale getirilmesine yönelik yapılan çalışmalar neticesinde, hem Türkiye'nin önde gelen şirketlerinin, hem de KOBİ'lerin halka açılmaya teşvik edilmesi sağlanmıştır. Yapılan çalışmaların da katkısıyla ülkemizde halka arzların sayısında eski yıllara oranla büyük bir artış başlamış ve 2010 yılı içerisinde 22 şirketin paylarının halka arzı gerçekleştirilmiştir. Yeni halka arzların yanında, özel sektör borçlanma senedi piyasalarının geliştirilmesine de geçtiğimiz dönemde büyük önem verilmiş ve bu doğrultuda Kurulumuzca yapılan çalışmaların sonucunda otuzun üzerinde özel sektör tahvili yatırımcılara sunulmuştur." şeklinde ifade etti.

Halka Arz Seferberliği'nin ikinci aşaması olarak 2011 yılında sermaye piyasası ve sermaye piyasası araçları konusunda tüm ülke genelinde mevcut ve potansiyel yatırımcıları bilgilendirmeye yönelik bir dizi yeni faaliyet yapılmasının planlandığını ifade eden Akgiray şunları açıkladı: "Gençlerden yaşlılara, ilköğretim öğrencilerinden ev hanımlarına uzanan geniş bir perspektifte, çok çeşitli ve farklı projelerle insanlarımızı sermaye piyasaları ve yatırım konusunda bilinçlendirmek üzere yürütülen çalışmalara önümüzdeki dönemde de devam edilecektir. Bu çalışmalar ülkemizin yatırımcı eğitiminin geliştirilmesi ve finansal okuryazarlığın artırılması ile ilgili Ulusal Stratejisinin oluşturulmasına büyük katkılar sağlayacaktır."

KURULDA TOPLAM 1.175 KARAR ALINDI

Sermaye piyasalarının etkin ve verimli bir şekilde işletilmesi amacıyla yurt içinde İMKB, İAB, VOBAS, TSPAKB, Takasbank, MKK, Yatırımcıları Koruma Fonu ile yurt dışında ise Uluslararası Menkul Kıymet Komisyonları Örgütü (IOSCO), OECD ve Dünya Ticaret Örgütü ile yakın bir işbirliği ve koordinasyon içinde çalışılmış, diğer kuruluşların da çalışmalarına destek verilmiştir.

2010 yılı içinde **SPK Karar Organı 38 kez toplanarak faaliyet alanları ile ilgili çeşitli konularda 1,175 adet Kurul kararı almıştır. Sermaye piyasalarının düzenlemesine yönelik ise 2010 yılında toplam 26 tebliğ ve 16 yönetmelik yayımlanmıştır.**

Sermaye piyasalarında **566 kurul kaydında bulunan şirket, 144 aracı kurum, 555 yatırım fonu, 140 emeklilik yatırım fonu, 31 yatırım ortaklığı, 21 gayrimenkul yatırım ortaklığı, 2 girişim sermayesi ortaklığı, 28 portföy yönetim şirketi, 92 bağımsız denetim şirketi, 82 gayrimenkul değerlendirme şirketi ve 9 derecelendirme kuruluşu bulunmaktadır.** Sermaye piyasalarına ilişkin temel göstergelere bakıldığında, 2010 yılında İMKB’de işlem gören şirketlerin piyasa değerinin yaklaşık 473 milyar TL’ye ulaştığı görülmektedir.

KURULDA TOPLAM 269 ADET YENİ İNCELEME BAŞLATILMIŞTIR

Kurul, denetim fonksiyonu kapsamında ‘denetim daireleri’ne doğrudan veya Kurul’un diğer birimleri ve daireleri aracılığıyla ulaşan toplam 318 şikâyet ve ihbar yazısı ile 33 adet İMKB ihbarına ve yapılan denetim programlarına bağlı olarak, 2010 yılında 269 adet yeni inceleme başlatılmıştır.

Geçmiş yıllarda veya 2010 yılında başlatılan denetim faaliyetleri sonucunda, 2010 yılında Kurul denetim daireleri tarafından 120 denetim raporu ile 34 öneri yazısı (müzekkere) ve uzman yazısı hazırlanmıştır. Söz konusu rapor ve yazıların konularına göre dağılımına bakıldığında piyasa dolandırıcılığının (manipülasyonun) ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Halka açık şirket denetimlerinin çoğunluğu ise örtülü kazanç aktarımı ile ilgilidir. Kurul uzmanlarınca Mali Suçları Araştırma Kurulu (MASAK) adına da denetimler yürütülmektedir. 2010 yılında MASAK’ın 11 yeni inceleme talebi Kurula ulaşmış ve 22 adet inceleme sonuçlandırılmıştır.

Kurulun tüm hizmet birimleri tarafından yapılan denetimlerde 260 gerçek ve tüzel kişinin SPK’nın ve ilgili mevzuat hükümlerine uyum konusunda uyarılmasına, 230 kişi hakkında suç duyurusu ve işlem yasağı getirilmesine, ayrıca 57 gerçek ve tüzel kişi hakkında da idari para cezası uygulanmasına karar verilmiştir. 2010 yılında 57 gerçek ve tüzel kişi hakkında toplam 2,331,674 TL tutarında idari para cezası uygulanmıştır. İdari para cezalarının tutar olarak % 62’si şahıslara, % 25’i şirketlere, % 7’si bağımsız denetim kuruluşlarına ve % 6’sı aracı kurumlara verilmiştir.

KURULDA 214 KAYDA ALMA, 891 İZİN BAŞVURUSU

2010 yılında Kurula toplam 214 kayda alma başvurusu yapılmış olup bunlardan 83 tanesi kolektif yatırım araçlarına aittir. Yıl içinde aracı kuruluşların izin başvuru sayısı 118 iken kolektif yatırım kuruluşlarının izin başvuru sayısı 513 olmuş, halka açık anonim ortaklıklara ilişkin izin başvuru sayısı ise 260 olarak gerçekleşmiştir.

2010 yılı sonu itibarıyla ülkemizde kurulan 6 derecelendirme kuruluşu sermaye piyasasında kredi derecelendirme faaliyetinde bulunmak üzere ve 4 derecelendirme kuruluşu sermaye piyasasında kurumsal yönetim ilkelerine uyum derecelendirmesi faaliyetinde bulunmak üzere yetkilendirilmiş bulunmaktadır.

2010 yılında 1 kuruluşun sermaye piyasasında bağımsız denetim faaliyetinde bulunmak üzere yetkilendirilerek Liste’ye alınmasına, 4 kuruluşun ise Liste’den çıkarılmalarına ilişkin başvuruları olumlu sonuçlandırılmıştır. 2010 yılı sonu itibarıyla Liste’de toplam 92 bağımsız denetim kuruluşu bulunmaktadır.

Öte yandan; Bilgi Edinme Birimi’ne gelen başvurular “şikâyet, görüş ve öneriler” ile “bilgi edinme” başvuruları olmak üzere iki bölümde ele alınmakta olup, bilgi edinme başvuruları “4982 Sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu” çerçevesinde 15 iş günü içinde cevaplanmaktadır. Bu kapsamda 2010 yılında Kurula toplam 3,086 başvuru yapılmıştır.

SPK'DAN 3,532 SEKTÖR ÇALIŞANINA LİSANS

2010 yılında yapılan lisanslama sınavları Mart ve Kasım aylarında olmak üzere 2 kez düzenlenmiştir. Her sınav döneminde lisanslama sınavlarına yönelik ayrıntılı bilgileri içeren Sınav Kılavuzu, sınavların konu ve alt konu başlıkları ile oturum tablosu internet ortamında adaylara duyurulmaktadır. 2010 yılı içinde yapılan lisanslama sınavları **TSPAKB ve Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nün işbirliği ile gerçekleştirilmiştir. Mart ayında 1,736, Kasım ayında ise 2,796 olmak üzere toplam 3,532 kişi lisans almaya hak kazanmıştır.**

27 ÜLKE İLE İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI

Diğer ülkelerdeki sermaye piyasalarında düzenleme ve denetim yetkisine sahip kuruluşlarla iş birliği çerçevesinde Mutabakat Zaptı imzalanması (MoU) için başlatılan girişimler 2010 yılında da sürdürülmüştür. Bu kapsamda, 2010 yılı içerisinde Malezya, Azerbaycan ve Birleşik Arap Emirlikleri sermaye piyasası düzenleyici otoriteleri ile MoU imzalanmıştır. **Kurul tarafından şimdiye kadar imzalanan ikili mutabakatların sayısı 27 ülkeden toplam 30 ayrı kuruma ulaşmıştır.**

2010 yılı Mayıs ayında Kurul'umuz ev sahipliğinde IOSCO ile ortaklaşa olarak "Manipülasyon ve İçeriden Öğrenenlerin Ticareti" konulu eğitim semineri İstanbul'da düzenlemiştir. Ayrıca, Eylül 2010'da yine Kurul'umuz ev sahipliğinde ABD Menkul Kıymetler Komisyonu (Securities and Exchange Commission-SEC) ile ortaklaşa olarak "İhraççılar ve Raporlama: Piyasaların Kamuyu Aydınlatma Yoluyla düzenlenmesi" konulu eğitim semineri düzenlenmiştir. Ekim 2010'da ise IOSCO EMC 2010 yılı sonbahar toplantısı İstanbul'da gerçekleştirilmiş ve devamında kamuya açık güncel konuları içeren bir konferans organize edilmiştir.

SPK'NIN DEVAM EDEN PROJELERİ

2010 yılında sermaye piyasalarına yönelik yapılan ve yukarıda belli başlıkları özet halinde sunulan çalışmaların 2011 - 2012 projeksiyonunda sürdürülmesi planlanmaktadır. Bu kapsamda Kurulun 32 başlık altında düzenleme ve çalışmaları devam etmekte olup bazıları aşağıda sunulmuştur.

- Sermaye Piyasası Kanunu'nun günün koşullarına ve AB düzenlemelerine uygun olarak yenilenmesi,
- Aracı kurumların sermaye yeterliliği ölçümlerinin riske daha duyarlı hale getirilmesi ve BASEL-II düzenlemeleri kapsamındaki çalışmalar,
- Tezgah üstü türev araçların alım satımına ilişkin aracı kuruluşlara ilişkin düzenlemeler,
- Kaldıraçlı döviz işlemlerine ilişkin düzenleme çalışmaları,
- Aracı kuruluşların işlem maliyetlerinin rekabet edilebilir düzeye getirilmesine yönelik çalışmalar,
- Enerji ürünlerine ve emtiaya dayalı spot ve vadeli piyasaların geliştirilmesi,
- Sermaye Piyasası Lisanslama, Eğitim ve Sicil Merkezi'nin faaliyete geçmesine ve ortaklık yapısının belirlenmesine yönelik çalışmaların yapılması,
- Kira sertifikalarının ihracını kolaylaştırıcı vergisel düzenlemeler bakımından ilgili kamu kurumlarıyla birlikte yürütülen çalışmalar,
- Kurumsal Yönetim İlkeleri'nin Avrupa Birliği mevzuatı, uluslararası gelişmeler ve piyasamızın talepleri doğrultusunda gözden geçirilmesi yönünde çalışmalar,
- KOBİ'lerin sermaye piyasaları yoluyla finansmanına ilişkin çalışmalar.